

16.4.2018

Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@intermin.fi

Lausuntopyyntöne 02.03.2018 SMDno-2018-428

Luonnokset valtioneuvoston asetuksiksi eräisiin asiakassuhteisiin ja liiketoimiin liittyvästä yksinkertaistetusta menettelystä sekä tehostetusta menettelystä asiakkaan tuntemiseksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä ja selvittämisessä.

Yksinkertaistettua menettelyä koskevia näkökohtia huomioitavaksi valtioneuvoston asetusta luonnosteltaessa

Försäkringsaktiebolaget Alandia (Alandia) on Suomen johtava meri- ja kuljetusvakuutuksia tarjoava vakuutusyhtiö. Meri- ja kuljetusvakuutuksiin luetaan esimerkiksi kauppalaivojen kasko- ja keskeytysvakuutus, laivanisännän P&I -vakuutus, lastinomistajan tavaravakuutus ja maantierahdinkuljettajan vastuuvakuutus.

Meri- ja kuljetusvakuutukset ovat Alandian ydinliiketoimintaa. Tämä toiminta on hyvin kansainvälistä ja suurin osa yhtiön asiakaskunnasta ovat ulkomaisia varustamoita ja muita Suomen ulkopuolelle sijoittuneita yrityksiä.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (jäljempänä rahanpesulaki) ja vakuutusyhtiöitä valvovan Finanssivalvonnan mukaan suomalaisten vakuutusyhtiöiden tulee noudattaa rahanpesulain vaatimia toimenpiteitä asiakkaan tuntemiseksi samalla tavalla suhteessa kotimaisiin ja ulkomaisiin asiakkaisiin.

Vahinkovakuutusyhtiöt eivät kuulu rahanpesun estämisestä annettujen EU-direktiivien soveltamispiiriin. Syy tähän on, että rahanpesuun ja terrorismin rahoittamiseen liittyvien iskien on arvioitu vahinkovakuutustoiminnassa olevan pieniä. Esimerkiksi Ruotsissa ja Tanskassa on vahinkovakuutusyhtiöt jätetty rahanpesun ja terrorismin estämisestä annettujen lakien soveltamispiirin ulkopuolella.

Tämä asettaa suomalaiset vakuutusyhtiöt haastavaan kilpailutilanteeseen etenkin Pohjoismaissa, mutta myös kansainvälisillä merivakuutusmarkkinoilla. Asiakkaan tunnistamiseen ja sen identiteetin todentamiseen liittyvät prosessit vievät käytännön työssä paljon aikaa, koska kysymyksessä on useimmiten asiakkaan etätunnistaminen. Lisäksi sellaisten

tietopalvelujen, joista löytyvät tiedot kansainvälisistä yrityksistä hankkiminen ja ylläpitäminen on huomattavan kallista.

Vaarana on myös, että hankalampi myyntiprosessi sisältäen asiakkaan tunnistamistietojen hankkimisen ja verifioidun aiheuttaa tilanteen, missä asiakas saattaa mieluummin ostaa vakuutukset kilpailijalta, jolla on yksinkertaisempi myyntiprosessi.

Rahanpesulain nojalla annettavissa valtioneuvoston asetuksissa tulisi huomioida rahanpesuun ja terrorismin rahoittamiseen liittyvät vähäiset riskit vahinkovakuutustoiminnassa ja/tai erityisesti meri- ja kuljetusvakuutustoiminnassa.

Tässä olisi samalla myös mahdollisuus rajoittaa lain aiheuttamaa heikompaa kilpailullista asemaa niin suomalaisille vahinkovakuutusyhtiöille kuin nimenomaan meri- ja kuljetusvakuutuksiin erikoistuville yhtiölle suhteessa ulkomaisiin vakuutusyhtiöihin.

Toivomme, että nämä näkökohdat voitaisiin ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksia luonnosteltaessa. Eräs keino olisi esimerkiksi muuttaa valtioneuvoston luonnosta asetukseksi eräisiin asiakassuhteisiin ja liiketoimiin liittyvästä yksinkertaistetusta menettelystä asiakkaan tuntemiseksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä ja selvittämisessä seuraavasti:

4 §

Eräisiin vakuutustuotteisiin- ja palveluihin liittyvä yksinkertaistettu menettely

Rahanpesulain 3 luvun 8 §:ssä tarkoitettua yksinkertaistettua menettelyä voidaan noudattaa seuraavissa vakuutussopimuksissa:

1) sosiaaliturvaan kuuluva lakisääteinen työeläkevakuutus, yrittäjäeläkevakuutus sekä työtapaturma- ja ammattitautivakuutus;

2) lakisääteinen potilasvakuutus;

3) lakisääteinen vahinkovakuutus;

4) meri- ja kuljetusvakuutus;

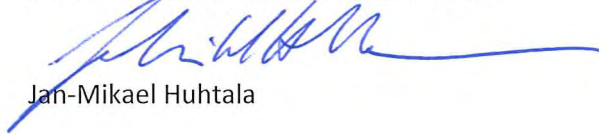
5) vapaaehtoinen muu vakuutus kuin henkivakuutussopimus

Jos vakuutussopimus ei enää täytä 1 momentin edellytyksiä tai ilmoitusvelvollisen oman riskiarvion perusteella vakuutussopimukseen tai asiakassuhteeseen liittyvät rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riskit ovat vähäistä korkeampia, yksinkertaistettua menettelyä ei saa noudattaa. Yksinkertaistettua menettelyä ei myöskään saa noudattaa, jos vakuutussopimukseen liittyy takaisinosto-oikeus tai sitä voidaan käyttää lainan vakuutena.

Ehdottaisimme myös, että tässä asetuksessa lähdetäisiin siitä, että tosiasiallista edunsaajaa ei lähtökohtaisesti tarvitsisi selvittää yksinkertaistettua menettelyä noudatettaessa.

Mielestämme olisi lisäksi tärkeää selventää tässä asetuksessa, että yksinkertaistettua menettelyä voitaisiin soveltaa myös niissä rahanpesulain 3 luvun 11 §:ssä mainituissa etätunnistamistilanteissa tai huolimatta siitä, että asiakas ei ole läsnä tunnistettaessa ja henkilöllisyyttä todennettaessa.

FÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET ALANDIA

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jan-Mikael Huhtala", is written over a horizontal line.

Jan-Mikael Huhtala

Konsernilakimies

Puhelin: 018-29712

jan-mikael.huhtala@alandia.com